

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๖๙)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๔) และ (๕) ของข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

สำหรับพลทหารในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ และในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกยอด

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว

(ค) กางเกงแถบ

(ง) คันซีพและเข็มขัดหนัง

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๕) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

สำหรับพลทหารในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ และในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกยอเดิมี่ฟู่

(ข) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์

(ค) กางเกงแถบ

(ง) คันซีพและเข็มขัดหนัง

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบครึ่งยศให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

สำหรับนายทหารประทวนในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ และในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันซีฟและเข็มขัดหนัง
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็ก สีกากี้แกมเขียว

สำหรับนายทหารประทวนในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ และในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอดมีพู่
- (ข) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันซีฟและเข็มขัดหนัง
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบ และรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบครึ่งยศให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีกากี้แกมเขียว

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันทิช
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยเฉพาะกิจทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ๙๐๔ ให้ใช้เครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เช่นเดียวกับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารรักษาพระองค์ได้ทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชา

(๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบและรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีทึบก็แถมเขียว

ในโอกาสที่อยู่ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงินดำ และเสื้อเต็มยศสีน้ำเงินดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอดมีพู่
- (ข) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์
- (ค) กางเกงแถบ

(ง) คันชีพและประคด

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยเฉพาะกิจทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ๙๐๔ ให้ใช้เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารรักษาพระองค์ได้ทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชา”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) หมวกยอด ตัวหมวกสีขาว ยอดหมวกและสายรัดคางโซ่ถักทำด้วยโลหะสีทอง ด้านหน้าหมวกมีพระตรา และยอดหมวกมีผู้ตามสังกัดและโอกาส ดังนี้

ทหารในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ มีพระตรา วปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎและเลขประจำรัชกาล ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีผู้สีดำ

ทหารในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระตรามหาจักรีราชนครินทร์ราชวัลลภ ประดับแพรแถบสะบัดสองชาย กระหนาบด้วยราชสีห์ถือเคียว และรวงข้าวอยู่ทางเบื้องขวา คชสีห์ถือดาบและโล่อยู่ทางเบื้องซ้าย ตรงกลางมีโล่ ภายในโล่มีรูปช้างสามเศียรเหนือโล่มีพระมหากษัตริย์มงกุฎรัชกาลที่ ๑๐ อุณาโลมเปล่งรัศมีประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้า ประกอบด้วยฉัตรคู่เจ็ดชั้น ทั้งหมดรองรับด้วยแพรแถบสะบัดสองชาย บนแพรแถบมีคำว่า “ราชวัลลภ” ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีผู้สีดำ

ทหารในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีผู้สีเลือดหมู

ทหารในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระตราครุฑพ่าห์ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีผู้สีฟ้าหม่น

ทหารในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีผู้สีฟ้าหม่น แต่ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ในโอกาสขีม้า ให้ใช้หมวกยอดมีตัวหมวกเป็นโลหะทรงสูงสีเงิน ยอดหมวกเป็นรูปดอกบัวตูมทำด้วยโลหะสีทอง มีผู้สีฟ้าหม่น ด้านหน้าหมวกมีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ อยู่เหนือช่อลายรักร้อย และสายรัดคางโซ่ถักทำด้วยโลหะสีทอง ปลายสายรัดคางมีตุ้มโลหะสีทองรูปดอกมะเขือ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง

๒ เซนติเมตร ติดที่ริมขอบหมวกข้างละ ๑ ดุม ด้านหลังหมวกจากกึ่งกลางถึงขอบหมวก มีแนวดอกมะเขือ ทำด้วยโลหะสีทอง

ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ มีพระตราครุฑพ่าห์ ถ้าแต่งเครื่องแบบ เต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำ

ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ มีพระตรา วปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฏ และเลขประจำรัชกาล ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำ

นายทหารสัญญาบัตรในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าและนักเรียนนายร้อย มีพระตราแผ่นดิน ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน (๙) ของข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ เครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๙) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์

(ก) ทหารในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาด หรือเสิร์จสีเชียว ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดำ ที่ปลายปลอกคอโดยรอบ มีแถบสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ที่บนเอว มีกร็ทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีดุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ ดุม ที่ข้อมือโดยรอบ มีแถบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๓ แถบ เป็นแถบสีเหลือง ๒ แถบ และแถบสีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๒๕ เซนติเมตร ส่วนบนด้านนอกปักเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎแปลงรัศมีและเลขประจำรัชกาล ด้านข้างรูปอักษรทั้งสองด้านมีข้อชัยพฤกษ์ ข้างละ ๑ ข้อ ปักด้วยไหมสีเหลือง

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้น ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้าและที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบ ปักเป็นลายข้อชัยพฤกษ์ด้วยไหมสีเหลือง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลัง ทั้งสองข้างมีลายข้อชัยพฤกษ์ทำด้วยไหมสีเหลืองปักบนสักหลาดหรือเสิร์จสีดำข้างละ ๓ ข้อ

นายทหารสัญญาบัตร คอและข้อมือทำด้วยกำมะหยี่สีดำ ที่คอโดยรอบปักเป็น ลายข้อชัยพฤกษ์ กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้าง มีลายข้อชัยพฤกษ์ทำด้วยด้ายทองปักบนกำมะหยี่สีดำข้างละ ๓ ข้อ ที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบปักลาย ข้อชัยพฤกษ์ด้วยด้ายทอง

แถบ รูปอักษร และข้อชัยพฤกษ์ สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ใช้ไหมสีเหลืองและไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดันทองและดันทเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรธนูอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรธนูแข็ง

(ข) ทหารในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาด หรือเสิร์จสีฟ้า ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดำ ที่ปลายปลอกคอโดยรอบ มีแถบสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ คุม ที่บนเอว มีกริทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ คุม ที่ข้อมือโดยรอบ มีแถบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๓ แถบ เป็นแถบสีเหลือง ๒ แถบ และแถบสีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๒๕ เซนติเมตร ส่วนบนด้านนอกปักเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมีและเลขประจำรัชกาล ด้านข้างรูปอักษรทั้งสองด้านมีข้อชัยพฤกษ์ ข้างละ ๑ ข้อ ปักด้วยไหมสีเหลือง

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้น ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้าและที่ข้อมือได้แถบโดยรอบปักเป็นลายข้อชัยพฤกษ์ด้วยไหมสีเหลือง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายข้อชัยพฤกษ์ทำด้วยไหมสีเหลืองปักบนสักหลาดหรือเสิร์จสีดำข้างละ ๓ ข้อ

นายทหารสัญญาบัตร คอและข้อมือทำด้วยกำมะหยี่สีดำ ที่คอโดยรอบปักเป็นลายข้อชัยพฤกษ์ กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายข้อชัยพฤกษ์ทำด้วยดันททองปักบนกำมะหยี่สีดำข้างละ ๓ ข้อ ที่ข้อมือได้แถบโดยรอบปักลายข้อชัยพฤกษ์ด้วยดันททอง

แถบ รูปอักษร และข้อชัยพฤกษ์ สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ใช้ไหมสีเหลืองและไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดันทองและดันทเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรธนูอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรธนูแข็ง

(ค) ทหารในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีแดง ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดำ ที่ปลายปลอกคอโดยรอบมีแถบสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทอง ขนาดใหญ่ ๗ คุม ที่บนเอวมีกริทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลาง ข้างละ ๑ คุม ข้อมือโดยรอบมีแถบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๓ แถบ เป็นแถบสีเหลือง ๒ แถบ

และแถบสีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร ส่วนบนด้านนอกปักเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ สพมว ๑๐ สีเหลืองและสีขาวไขว้กันอยู่ใต้อุณาโลมรัชกาลที่ ๑๐

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้าและที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ด้วยไหมสีเหลือง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายช่อชัยพฤกษ์ทำด้วยไหมสีเหลืองปักบนสักหลาดหรือเสิร์จสีด้าข้างละ ๓ ช่อ

นายทหารสัญญาบัตร คอและข้อมือทำด้วยกำมะหยี่สีด้า ที่คอโดยรอบปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายช่อชัยพฤกษ์ทำด้วยดินทองปักบนกำมะหยี่สีด้าข้างละ ๓ ช่อ ที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบปักลายช่อชัยพฤกษ์ด้วยดินทอง

แถบ รูปอักษร และช่อชัยพฤกษ์ สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้ไหมสีเหลืองและไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดินทองและดินเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนุอ่อนขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตรมีอินทรีนุแข็ง

(ง) ทหารในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินด้า ปลอกคอทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเลือดหมูมีขอบเป็นแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ คุม ที่บนเอวมียกรทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ คุม ปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเลือดหมู มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ ติดห่างกัน ๑.๕ เซนติเมตร และให้แถบไหมสีเหลืองด้านล่างห่างจากปลายแขนเสื้อ ๐.๕ เซนติเมตร ส่วนบนด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยมมีขอบเป็นไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ภายในรูปสามเหลี่ยมมีรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ ด้านข้างรูปอักษรมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานข้างละ ๑ ช่อ ทั้งรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ และลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลือง

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้ามีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลือง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีผ้าสักหลาดหรือเสิร์จสีเลือดหมู ด้านโค้งมีขอบเป็นแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ภายในมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลืองข้างละ ๒ ช่อ ปลายแขน

โดยรอบมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลือง ด้านล่างมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ติดห่างจากปลายแขนเสื้อ ๐.๕ เซนติเมตร ด้านบนมีแถบ ๓ แถบ ทำด้วยไหมสีเหลือง ๒ แถบ ไหมสีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ ส่วนบนด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยม มีพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎ ด้านข้างอักษรมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานข้างละ ๑ ช่อ ขอบสามเหลี่ยมมีแถบ ๑ แถบ ทำด้วยไหมสีเหลือง

นายทหารสัญญาบัตร คอและข้อมือทำด้วยกำมะหยี่สีเลือดหมู ที่คอโดยรอบ ปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทอง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างเป็นกำมะหยี่สีเลือดหมู ด้านโค้งมีขอบเป็นแถบดันทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ภายในมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทองข้างละ ๓ ช่อ ปลายแขนโดยรอบ มีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทอง ด้านล่างมีแถบดีันทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ติดห่างจากปลายแขนเสื้อ ๐.๕ เซนติเมตร ด้านบนมีแถบ ๓ แถบ ทำด้วยดันทอง ๒ แถบ ดันเงินอยู่กลาง ๑ แถบ ส่วนบนด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยมมีพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎ ด้านข้างรูปอักษรมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานข้างละ ๑ ช่อ ขอบสามเหลี่ยมมีแถบ ๓ แถบ ทำด้วยดันทอง ๒ แถบ ดันเงินอยู่กลาง ๑ แถบ

แถบ รูปอักษร ช่อชัยพฤกษ์ และดอกพุดตาน สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ใช้ไหมสีเหลืองและสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดันทองและดันทองเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนูนอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรีนูนแข็ง

(จ) ทหารในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้เสื้อคอปิด ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีฟ้าหม่น ที่ปลายคอโดยรอบและที่ข้อมือโดยรอบมีแถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๖ ดุม ที่บั้นเอวมียกรทองเหลือง ทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลาง ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม ที่เอวด้านหลังมีแถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แถบ ที่ข้อมือแถบด้านนอกสูงกว่าด้านใน ได้แถบด้านนอกมีรูปอักษร พระปรมาภิไธยย่อ รร ๖ ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎ ทำด้วยโลหะสีทองทั้งสองข้าง

แถบสำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้แถบไหมสีเหลือง สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้แถบไหมทอง

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนูนอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรีนูนแข็ง

(ฉ) ทหารในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีฟ้าหม่น ที่ปลายคอโดยรอบและที่ข้อมือโดยรอบมีแถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๖ ดุม ที่บนเอว มีกร็ทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีดุมโลหะสีทองขนาดกลาง ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม ที่เอวด้านหลังมีแถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แถบ ที่ข้อมือแถบด้านนอกสูงกว่าด้านใน ใต้แถบด้านนอกมีรูปอักษรพระนามาภิไธยย่อ สว ทำด้วยโลหะสีทองทั้งสองข้าง

แถบสำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้แถบไหมสีเหลือง สำหรับ นายทหารสัญญาบัตรใช้แถบไหมทอง

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทราธนูอ่อน ขัดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทราธนูแข็ง

(ช) ทหารในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีฟ้าหม่น ที่ปลายคอโดยรอบ ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีแดง มีขอบเป็นแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ภายใน มีข้อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลือง ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๖ ดุม ที่บนเอวมีกร็ทองเหลืองทั้งสองข้าง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว มีดุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ ดุม ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีผ้าสักหลาดหรือเสิร์จสีแดง ตามแนวขอบมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ด้านในมีแถบไหมสีขาว กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ภายในมีข้อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลืองทั้งสองข้าง ตามมุมโค้งมีดุมขนาดกลาง ประดับข้างละ ๓ ดุม ปลายแขนเสื้อมีปลอกโดยรอบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีแดงเป็นแถบ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร เย็บติดปลายแขนทั้งสองข้าง ด้านบนแถบมีขอบไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ ติดห่างกัน ๑ เซนติเมตร ระหว่างแถบไหมสีเหลืองมีแถบไหมสีขาว กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ใต้แถบไหมสีเหลืองมีลายข้อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยไหมสีเหลืองรอบแขนเสื้อ ปลายแขนเสื้อด้านนอกทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีแดงเป็นรูปสี่เหลี่ยม กว้าง ๘ เซนติเมตร สูง ๑๘ เซนติเมตร ตามแนวขอบมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ด้านในมีแถบไหมสีขาว กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ภายในกรอบสี่เหลี่ยมมีข้อชัยพฤกษ์ปักด้วยไหมสีเหลือง เสื้อมิดูมขนาดเล็กติดตามมุมส่วนโค้งข้างละ ๓ ดุม ที่บนแถบสี่เหลี่ยมปลายแขนทั้งสองข้างมีรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ ทำด้วยโลหะสีทองทั้งสองข้าง

แถบและข้อชัยพฤกษ์ สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้ไหมสีเหลือง และไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดินทองและดินเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนุอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรีนุแข็ง

(ซ) ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาด หรือเสิร์จสีเหลือง ปกคอและปกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดำ ที่ปลายปกคอโดยรอบ มีแถบสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๒ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ที่บนเอว มีกร็ทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ ดุม ที่ปกข้อมือ โดยรอบมีแถบ ๓ แถบ สีเหลือง ๒ แถบ สีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๒๕ เซนติเมตร ด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยมปักเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎเปล่งรัศมี และเลขประจำรัชกาล ด้านข้างรูปอักษรทั้งสองข้างมีลายกระหนกข้างละ ๑ ลาย ด้านใต้รูปอักษร มีแถบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร รอบข้อมือ ๓ แถบ เป็นแถบสีเหลือง ๒ แถบ และแถบสีขาว อยู่กลาง ๑ แถบ ที่ปกข้อมื่อด้านบนมีแถบสีเหลืองโดยรอบ ๑ แถบ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้น ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้าและที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบ ปักเป็นลายกระหนก ที่กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้าง มีลายกระหนกปักบนสักหลาดหรือเสิร์จสีดำข้างละ ๓ ลาย

นายทหารสัญญาบัตรมีส่วนประกอบเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ เว้นแต่ที่คอโดยรอบปักเป็นลายกระหนก

แถบ รูปอักษร และลายกระหนก สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ใช้ไหมสีเหลืองและไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดันทองและดันทองเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนุอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรีนุแข็ง

(ณ) ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาด หรือเสิร์จสีเหลือง ปกคอและปกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดำ ที่ปลายปกคอโดยรอบ มีแถบสีเหลือง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ที่บนเอว มีกร็ทองเหลืองทั้งสองข้าง ที่เอวด้านหลังมีคุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ ดุม ที่ปกข้อมือ โดยรอบมีแถบ ๓ แถบ เป็นแถบสีเหลือง ๒ แถบ และแถบสีขาวอยู่กลาง ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๒๕ เซนติเมตร ด้านนอกเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหากษัตริย์มงกุฎเปล่งรัศมีและเลขประจำรัชกาล ด้านข้างรูปอักษรทั้งสองข้างมีลายข้อชัยพฤกษ์ข้างละ ๑ ข้อ ปักด้วยไหมสีเหลือง

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้น ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ที่คอด้านหน้าและที่ข้อมือใต้แถบโดยรอบ ปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ ที่กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้าง มีผ้าสักหลาดหรือเสิร์จสีดําเรียบไปทางด้านบน ภายในปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ข้างละ ๓ ช่อ

นายทหารสัญญาบัตรมีส่วนประกอบเช่นเดียวกันกับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ เว้นแต่ที่คอโดยรอบปักเป็นลายช่อชัยพฤกษ์

แถบ รูปอักษร และช่อชัยพฤกษ์ สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ใช้ไหมสีเหลืองและไหมสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้ดันทองและดันทองเงิน

เสื้อแบบนี้สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นนายสิบ มีอินทรีนูนอ่อน ขัดคุมโลหะสีทองขนาดเล็ก สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบและนายทหารสัญญาบัตร มีอินทรีนูนแข็ง

(ญ) นายทหารสัญญาบัตรในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าและนักเรียนนายร้อย เมื่อแต่งเครื่องแบบเต็มยศใช้เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ มีลักษณะ ดังนี้

นักเรียนนายร้อย ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดํา ที่ปกคอทำด้วย กํามะหยี่สีน้ำเงินดํ กว้าง ๕ เซนติเมตร มีขอบดันทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ปกคอโดยรอบ มีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทอง ปลายของลายห่างจากขอบหน้าของปกคอ ข้างละ ๗.๕ เซนติเมตร แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ คุม ที่บนเอวมีกีทองเหลืองทั้งสองข้าง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอวมียุ้มโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ คุม ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทองบนกํามะหยี่สีน้ำเงินดํ ข้างละ ๓ ช่อ มีขอบดันทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ปลายแขนมีปกคอทำด้วยกํามะหยี่สีน้ำเงินดํโดยรอบ มีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทอง ใต้ช่อชัยพฤกษ์มีแถบดันทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ เหนือช่อชัยพฤกษ์มีแถบ ๓ แถบ ทำด้วยดันทอง ๒ แถบ ดันทองอยู่กลาง ๑ แถบ ส่วนบนด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยม ขอบสามเหลี่ยมมีแถบทำด้วยดันทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหามพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมี และเลขประจำรัชกาล ปักด้วยดันทอง ทุกแถบดันทองมีลวดดันทองขดด้านข้าง

นายทหารสัญญาบัตร ใช้เสื้อคอปิดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีดํา ที่ปกคอทำด้วยกํามะหยี่สีน้ำเงินดํ กว้าง ๕ เซนติเมตร มีขอบดันทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ปกคอโดยรอบ มีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดันทอง แนวอกมีคุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ คุม ที่บนเอวมีกีทองเหลืองทั้งสองข้าง กลางชายเสื้อด้านหลังเปิดชายเสื้อถึงแนวเอว มีคุมโลหะสีทองขนาดกลางข้างละ ๑ คุม ที่แนวตะเข็บหลังทั้งสองข้างมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วย

ดินทองบนกำมะหยี่สีน้ำเงินดำ ข้างละ ๓ ช่อ มีขอบดินทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ปลายแขน มีบล็อกทำด้วยกำมะหยี่สีน้ำเงินดำโดยรอบมีลายช่อชัยพฤกษ์ประดับดอกพุดตานปักด้วยดินทอง ได้ช่อชัยพฤกษ์มีแถบดินทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ เหนือช่อชัยพฤกษ์มีแถบ ๓ แถบ ทำด้วยดินทอง ๒ แถบ ดิ้นเงินอยู่กลาง ๑ แถบ ส่วนบนด้านนอกเป็นรูปสามเหลี่ยม ขอบสามเหลี่ยม มีแถบทำด้วยดินทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมีและเลขประจำรัชกาล ปักด้วยดินทอง ทุกแถบดินทองมีลวดดินทอง ขดด้านข้าง”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของข้อ ๑๒ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ เครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กางเกงแถบ ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีด้า เว้นแต่ทหารในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ใช้สักหลาดหรือเสิร์จสีฟ้าหม่น ในโอกาสที่ใช้เสื้อเต็มยศ สีน้ำเงินดำหรือเสื้อชั้นนอกเปิดอกสีน้ำเงินดำ ใช้กางเกงแถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ ลักษณะของกางเกงแถบเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวปกติ เว้นแต่ปลายขาเรียวกว้าง ไม่น้อยกว่า ๑๖ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๒ เซนติเมตร ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีแถบ หรือเส้นประกอบ ดังนี้

(ก) นักเรียนนายร้อยและนักเรียนแพทย์ทหารวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า มีแถบสักหลาด กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร โดยนักเรียนนายร้อย ใช้แถบสักหลาดสีแดง และนักเรียนแพทย์ทหารวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ใช้แถบสักหลาดสีเขียวเข้ม

(ข) นักเรียนทหารแผนที่ มีแถบสักหลาดสีเขียว กว้าง ๓ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แถบ

(ค) พลทหารและนายทหารประทวนในหน่วยทหารรักษาพระองค์ มีแถบสักหลาดสีแดง กว้าง ๑ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แถบ เว้นแต่

พลทหารและนายทหารประทวนในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้แถบสีเขียว

พลทหารและนายทหารประทวนในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ใช้แถบสีฟ้า

พลทหารและนายทหารประทวนในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้แถบสีเลือดหมู

พลทหารและนายทหารประทวนในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดช

มหาราช บรมนาถบพิตร ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในหน่วยทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์ ใช้แถบสีเหลือง

(ง) นายทหารสัญญาบัตร มีแถบสีกหลาดสีแดง กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพล มีแถบสีกหลาดสีบานเย็น กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๑.๕ เซนติเมตร และมีแถบสีกหลาดสีบานเย็น กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ คั่นกลาง

นายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารรักษาพระองค์ มีแถบสีกหลาด กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร ใช้สีดังนี้

นายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้สีเขียว

นายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ใช้สีฟ้า

นายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้สีแดง

นายทหารสัญญาบัตรในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้สีเลือดหมู

นายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในหน่วยทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์ ใช้สีเหลือง

นายทหารสัญญาบัตร ในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ใช้สีแดง”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยระเบียบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยระเบียบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ เข็มขัดและประคด มี ๘ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีกากีแกมเขียว กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองหรือโลหะรมดำ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกองทัพบกคั่นอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายสายหุ้มด้วยโลหะสีทองหรือโลหะรมดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับขอบกางเกง

สำหรับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีกากีแกมเขียวที่มีหัวเข็มขัดและโลหะหุ้มปลายสายรมดำ ให้ใช้กับเครื่องแบบฝึกและเครื่องแบบสนามเท่านั้น

(๒) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีดำ กว้าง ๓ เซนติเมตร ไม่มีโลหะหุ้มปลายสาย หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองหรือโลหะมดำ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง ด้านนอกมีรูปเครื่องหมายกองทัพบกอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ขอบริมด้านในทั้งสองข้างพับสำหรับสอดห่วงร้อยสายเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับขอบกางเกง

สำหรับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีดำที่มีหัวเข็มขัดโลหะมดำ ให้ใช้กับเครื่องแบบฝึกและเครื่องแบบสนามเท่านั้น

(๓) เข็มขัดหนังสีขาว กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มุมมน ด้านละ ๕.๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกองทัพบกคั่นนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกของพลทหารและนายทหารประทวน ในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ กับให้มีสายกระเป๋หรือซองดาบปลายปืนทำด้วยหนังสีขาว ในโอกาสที่คาดกระเป๋หรือถือปืนประกอบด้วย และนักเรียนนายทหารแผนที่ เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ หรือเครื่องแบบเต็มยศ

(๔) เข็มขัดหนังสีน้ำตาล มีขนาดและหัวเข็มขัดเช่นเดียวกับเข็มขัดหนังสีขาว เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกของพลทหารและนายทหารประทวน ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในหน่วยทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์ เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ กับให้มีสายกระเป๋หรือซองดาบปลายปืนทำด้วยหนังสีน้ำตาล ในโอกาสที่คาดกระเป๋หรือถือปืนประกอบด้วย

(๕) เข็มขัดหนังสีแดง กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร มีแถบดินเงิน กว้าง ๑ เซนติเมตร อยู่ตอนกลางและแถบดินทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร อยู่ตอนริมทั้งสองข้าง หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมุมมน ด้านละ ๔.๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปพระตราแผ่นดินคั่นนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกของนักเรียนนายร้อย เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ กับให้มีสายกระเป๋หรือซองดาบปลายปืนทำด้วยหนังสีขาว ในโอกาสที่คาดกระเป๋หรือถือปืนประกอบด้วย

(๖) เข็มขัดหนังสีเขียวเข้ม กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร มีแถบไหมทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร อยู่ตอนกลาง และแถบไหมทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร อยู่ตอนริมทั้งสองข้าง หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมุมมน ด้านละ ๗ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปอักษร

พระปรมาภิไธยย่อ รร ๖ อยู่เหนือรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางขวา และมีรูปสมอสอดขัดในวงจักร ข้างซ้ายและข้างขวาของรูปจักรมีรูปปีกนกกาง รูปเหล่านี้อยู่ภายใต้รูปพระมหาพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมี เบื้องล่างสุดมีรูปช่อชัยพฤกษ์โอบขึ้นบนทั้งสองข้าง รูปทั้งหมดนี้คั่นนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาวของนักเรียนแพทย์ทหาร วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศหรือเครื่องแบบเต็มยศ

(๗) ประคดไหมริ้วทองสลักเงิน ใช้คาดทับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารรักษาพระองค์ เว้นแต่นายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ไม่ใช้ประคดนี้

(๘) ประคดไหมทอง ใช้คาดทับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ข้อ ๑๔ คันซีพ มีดังนี้

(๑) ทหารในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสีขาว ด้านนอกมีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ และเลขประจำรัชกาล ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสีน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ และเลขประจำรัชกาล ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสีน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๒) ทหารในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสีขาว ด้านนอกมีพระตรามหาวิชราลงกรณ์ราชวัลลภ ประดับแพรแถบสะบัดสองชาย กระหนาบด้วยราชสีห์ถือเคียวและรวงข้าวอยู่ทางเบื้องขวา คชสีห์ถือดาบและโล่อยู่ทางเบื้องซ้าย ตรงกลางมีโล่ ภายในโล่มีรูปช้างสามเศียร เหนือโล่มีพระมหาพิชัยมงกุฎรัชกาลที่ ๑๐ อุณาโลมเปล่งรัศมีประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้าประกอบด้วยฉัตรคู่เจ็ดชั้น ทั้งหมดรองรับด้วยแพรแถบสะบัดสองชาย บนแพรแถบมีคำว่า “ราชวัลลภ” ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสีขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสีน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตรามหาวิชราลงกรณ์ราชวัลลภ ประดับแพรแถบสะบัดสองชาย กระหนาบด้วยราชสีห์ถือเคียวและรวงข้าวอยู่ทางเบื้องขวา คชสีห์ถือดาบและโล่อยู่ทางเบื้องซ้าย ตรงกลางมีโล่ ภายในโล่มีรูปช้างสามเศียร เหนือโล่มีพระมหาพิชัยมงกุฎรัชกาลที่ ๑๐ อุณาโลมเปล่งรัศมีประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้า ประกอบด้วยฉัตรคู่เจ็ดชั้น ทั้งหมดรองรับด้วยแพรแถบสะบัดสองชาย บนแพรแถบมีคำว่า “ราชวัลลภ” ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสีน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๓) ทหารในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสือขาว ด้านนอกมีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือขาว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสือเลือดหมู มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือเลือดหมู ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๔) ทหารในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในหน่วยทหารปืนใหญ่ รักษาพระองค์ พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสือน้ำตาล ด้านนอกมีพระตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำตาล สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสือน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๕) ทหารในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสือน้ำตาล ด้านนอกมีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำตาล สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสือน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๖) ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสือน้ำตาล ด้านนอกมีพระตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำตาล สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสือน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๗) ทหารในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ พลทหารและนายทหารประทวนใช้คันซีพหนังสือน้ำตาล ด้านนอกมีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎและเลขประจำรัชกาล ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำตาล สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใช้คันซีพหนังสือน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎและเลขประจำรัชกาล ทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือน้ำเงินดำ ด้านนอกมีแถบไหมทอง

(๘) นายทหารสัญญาบัตรในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและนักเรียนนายร้อย ใช้คันซีพหนังสือน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ๑ แถบ ด้านนอกมีพระตราแผ่นดินทำด้วยโลหะสีทอง และมีสายสะพายหนังสือแดง ด้านนอกมีแถบไหมทอง”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๔ ทหารในหน่วยทหารรักษาพระองค์ หรือหน่วยทหารที่มีนามเกียรติยศ ใช้เครื่องหมาย ทำด้วยโลหะสีทองติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกึ่งกลางปกกระเป๋าดังนี้

(๑) ทหารในกองบัญชาการและกองร้อยกองบัญชาการกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกองบัญชาการและกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหามงกุฎ ในวงรี กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร สูง ๓.๕ เซนติเมตร

(๒) ทหารในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒.๘ เซนติเมตร

(๓) ทหารในกองบัญชาการและกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ รร ๖ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร

(๔) ทหารในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร

(๕) ทหารในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในกองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๗ ในพระองค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ใช้รูปอักษรพระนามาภิไธยย่อ สว กว้าง ๒ เซนติเมตร สูง ๒.๗ เซนติเมตร

(๖) ทหารในกรมทหารม้าที่ ๖ ในพระองค์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในกองพันทหารม้าที่ ๖ กรมทหารม้าที่ ๖ ในพระองค์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ และในกองพันทหารม้าที่ ๑๔ กรมทหารม้าที่ ๗ ในพระองค์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ใช้อักษรพระนามาภิไธยย่อ สผ กว้าง ๒ เซนติเมตร สูง ๑.๘ เซนติเมตร

(๗) ทหารในหน่วยทหารที่ได้รับพระบรมราชานุญาตให้สถาปนาเป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ หรือหน่วยทหารในพระองค์ ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อหรือรูปอักษรพระนามาภิไธยย่อของพระองค์นั้น ๆ

ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศหรือเครื่องแบบครึ่งยศที่ไม่ใช่เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ ให้งดประดับเครื่องหมายนี้

ถ้าใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรถแข่งหรือเครื่องแบบสโมสรถอ่อน ให้ใช้ขนาดย่อลงเหลือสามในสี่ และให้ติดบนเสื้อส่วนที่แบะพับด้านขวา เว้นแต่เครื่องหมายใน (๑) และ (๒) ให้ใช้ขนาดปกติ”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ของข้อ ๔๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กระโปรงสีดำ และกระเป๋าสีดำขนาดเล็ก

สำหรับทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงอ่อนสีดำ
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กระโปรงสีดำแบบป้าย หรือกางเกงแถบ
- (ง) คันชีฟ
- (จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูงหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก
- (ฉ) ถุงเท้ายาวสีดำ

สำหรับทหารหญิงในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กระโปรงสีฟ้าหม่นแบบป้าย หรือกางเกงแถบ
- (ง) คันชีฟ

(จ) รองเท้าสูงครี้งน่องหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูงหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก

(ฉ) ถุงเท้ายาวสีดำ

(๑๑) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ เว้นแต่ในโอกาสที่อยู่ในต่างประเทศ ที่มีอากาศหนาว ให้ใช้หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีน้ำเงินดำ เสื้อชั้นนอกคอแบบสีน้ำเงินดำ และกระโปรงสีน้ำเงินดำ

สำหรับทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ และในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงอ่อนสีดำ มีพู่

(ข) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์

(ค) กระโปรงสีดำแบบป้าย หรือกางเกงแถบ

(ง) คันชีฟและประคด

(จ) รองเท้าสูงครี้งน่องหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูงหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก

(ฉ) ถุงเท้ายาวสีดำ

สำหรับทหารหญิงในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ มีพู่

(ข) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์

(ค) กระโปรงสีฟ้าหม่นแบบป้าย หรือกางเกงแถบ

(ง) คันชีฟและประคด

(จ) รองเท้าสูงครี้งน่องหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูงหนังสือดำชนิดไม่ผูกเชือก

(ฉ) ถุงเท้ายาวสีดำ

(๑๒) เครื่องแบบสโมสร เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๘) และ (๙) ของข้อ ๔๕ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยระเบียบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยระเบียบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) หมวกทรงอ่อนสีดำ สำหรับในหน่วยทหารรักษาพระองค์ ที่ด้านซ้ายหมวก มีพระตราหน้าหมวก และมีพู่ตามสังกัดและโอกาส ดังนี้

ทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ มีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏและเลขประจำรัชกาล ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

ทหารหญิงในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระตรามหาชิราลงกรณ์ราชวัลลภ ประดับแพรแถบสะบัดสองชาย กระหนาบด้วยราชสีห์ถือเคียว และรวงข้าวอยู่ทางเบื้องขวา คชสีห์ถือดาบและโล่อยู่ทางเบื้องซ้าย ตรงกลางมีโล่ ภายในโล่มีรูปช้างสามเศียรเหนือโล่มีพระมหาพิชัยมงกุฏรัชกาลที่ ๑๐ อุณาโลมเปล่งรัศมีประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้า ประกอบด้วยฉัตรคู่เจ็ดชั้น ทั้งหมดรองรับด้วยแพรแถบสะบัดสองชาย บนแพรแถบมีคำว่า “ราชวัลลภ” ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

ทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีเลือดหมูติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

ทหารหญิงในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ มีพระตราครุฑพ่าห์ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

ทหารหญิงในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ มีพระตรา วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏและเลขประจำรัชกาล ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

นายทหารสัญญาบัตรหญิงในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีพระตราแผ่นดิน ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีดำติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

(๙) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ สำหรับในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ที่ด้านซ้ายหมวก มีพระตราหน้าหมวก และมีพู่ตามสังกัดและโอกาส ดังนี้

ทหารหญิงในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระตราครุฑพ่าห์ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ มีพู่สีฟ้าหม่นติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก

ทหารหญิงในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระตราพระราชลัญจกร ประจำรัชกาลที่ ๙ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศ รักษาพระองค์ มีพู่สีฟ้าหม่นติด ณ ที่ที่มีพระตราหน้าหมวก และถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ในโอกาสขี่ม้า ให้ใช้หมวกลักษณะเช่นเดียวกัน”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑๒) ของข้อ ๔๖ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๒) เสื้อเต็มยศรักษาพระองค์

(ก) ทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ข) ทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ค) ทหารหญิงในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ง) ทหารหญิงในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(จ) ทหารหญิงในกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในกรมทหารม้าที่ ๕ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ฉ) ทหารหญิงในกรมทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ช) ทหารหญิงในกองพันทหารม้าที่ ๒๙ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ซ) ทหารหญิงในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ณ) ทหารหญิงในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของทหารชาย

(ญ) นายทหารสัญญาบัตรหญิงในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ใช้เสื้อลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อเต็มยศรักษาพระองค์ของนายทหารสัญญาบัตรชาย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๔๘ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ประคดและคันชีพ

(ก) ในกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ข) ในกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ค) ในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ง) ในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(จ) ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ฉ) ในหน่วยทหารม้ารักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ช) ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ซ) ในกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์ เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ณ) ในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เช่นเดียวกับประคดและคันชีพของทหารชาย แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗๖ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗๖ ดุมโลหะสีทอง มี ๓ ขนาด คือ

(๑) ขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร

(๒) ขนาดกลาง เส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร

(๓) ขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร

คุมเหล่านี้มีลักษณะกลมมนเล็กน้อย มีเส้นขอบโดยรอบ ภายในเส้นขอบมีลายดุนรูปจักร
ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏ เว้นแต่

สำหรับทหารในกรมทหารราบ ๙๐๒ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
มีลายดุนรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏ

สำหรับทหารในกรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร มีลายดุนรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

พลโท อุดลย์ บุญธรรมเจริญ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการพระราชทานพระบรมราชานุญาตเปลี่ยนแปลงหน่วยทหารรักษาพระองค์และหน่วยทหารในพระองค์ เปลี่ยนนามหน่วยทหารรักษาพระองค์ สถาปนาหน่วยทหารรักษาพระองค์ใหม่ และปรับพื้นที่จากการเป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ เพื่อให้การแต่งเครื่องแบบ และส่วนของเครื่องแบบมีความถูกต้อง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้